

A Győri Ítéltábla a dr. Gellén Tibor ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. ...jogtanácsos által képviselt **alperes** ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Szombathelyi Törvényszék 2018. november 6. napján kelt 28.P.20.616/2017/51/III. szám alatt hozott ítélet ellen a felperes részéről 53.sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének a 2017.január 15.napján történt baleset tekintetében a felperes keresetét elutasító rendelkezését helybenhagyja. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét - az elsőfokú perköltségre is kiterjedően - hatályon kívül helyezi és ebben a keretben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 40.000 (negyvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárásban felmerült felperesi pártfogó ügyvédi díjat az állam viseli.

A hatályon kívül helyezett rész tekintetében a felperes és az alperes másodfokú perköltségét fejenként 40.000 (negyvenezer) forintban állapítja meg.

A feljegyzett 480.000 (négy száznyolcvanezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

A részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2017. január 15.napján az alperes A/1-es fegyház épületében volt elhelyezve.

A felperes 2017. január 15-én a szabad levegőn való tartózkodást igénybe kívánta venni. Az A/1-es épület azon szintjén, ahol a felperes a fogvatartását töltötte, reggel 7-8 óra között volt a szabad levegőn való tartózkodás időtartama.

A felperes az A/1-es épületből kilépve az épületet a sétaudvarral összekötő útszakaszon - ahogy arra fellépett - a jobb lábával megcsúszott, elesett és a padkának esett a bal lábával. Az útszakasz nem volt jeges, síkos. A balesetkor a felperes korábban operált térde megfeszült, terhelésképtelenné vált. A baleset következtében a felperes bal oldali distalis combcsonttörést szenvedett. A felperest a balesetet követően a mentőszolgálat 8 óra 18 perckor a **város1i MK** Egyetemi Oktatókórház Sürgősségi Ambulanciájára szállította, ahol még aznap délután megműtötték. A műtétet követően 2017. január 17-től 2017. február 3-ig utókezelés céljából beutalásra került a **Város2i** BV. Kórház Sebészeti Osztályára.

A felperes 2017. február 25-én a zárkájában elesett. Az elesés következtében az operált végtagja nem sérült meg, azonban az orrcsontjának a vége letört. A felperesnek vérzett a feje, betört az orra és a frissen műtött lába is nagyon fájt. A felügyelet, miután észlelte a balesetet, a segítségére sietett és intézkedett az egészségügyi ellátásáról. A felperes a bv. intézettől a megfelelő egészségügyi ellátást megkapta.

A felperes egyik baleset tekintetében sem terjesztett elő panaszt.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes keresetét elutasította, kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 300.000 forint perköltséget. Megállapította, hogy a pártfogó ügyvéd díjának viselésére a felperes köteles, míg az eljárási illetéket és a szolgáltatási díjat az állam viseli.

Ítéletének jogi indokolása szerint a felperes kártérítés iránti keresetének jogalapja az új Ptk. 6:548. § (1) bekezdése. De a felperes keresete - annak tartalmát tekintve - sérelemdíj iránti követelés, a testisértés, az egészség, mint személyiségi jog megsértése miatt.

A 2017.január 15.napján történt baleset tekintetében a felperes azt adta elő, hogy az épület előtti útszakasz jeges, csúszós, takarítatlan volt, ezért esett el.

Az elsőfokú bíróság a felperes, illetve az alperes által bejelentett tanúk meghallgatását követően, az OMSZ megkeresésre adott válasza és NJ tanúvallomása alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy a perbeli baleset nem a sétaudvarhoz vezető út síkossága, jeges volta miatt következett be. Nem találta bizonyítottnak azt a felperesi előadást, hogy ezen útszakasz síkosság mentesítése elmaradt volna.

Álláspontja szerint a felperes az alperes jogellenes magatartását a peres eljárásban bizonyítani nem tudta.

A 2017.február 25-én bekövetkezett baleset miatti kártérítési igény tekintetében rögzítette, hogy a 2013.évi V.tv. 6:548.§./1/ bekezdése értelmében a felperes a kártérítési, illetve a sérelemdíj iránti igénye körében a jogorvoslati jogát nem merítette ki. A felperes a per megindítását megelőzően panaszt nem terjesztett elő. Ezért törvényi feltétel hiányában a felperes keresetének jogalapja hiányzik, így a kereset egyéb feltételeit nem vizsgálta.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes fellebbezést nyújtott be, melyben elsődlegesen kérte annak megváltoztatását és a keresetének történő helyt adást.

Az ítéletábra a felhívására a fellebbezését akként pontosította, hogy a 2017.január 15.napján és a 2017.február 25.napján történt baleset tekintetében külön-külön 6.000.000 forint kártérítési igényt érvényesít az alperessel szemben.

Ígényt tartott a felmerült első- és másodfokú perköltség megfizetésére is. Másodlagosan kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására történő utasítását, míg harmadlagosan a 300.000 forint összegű perköltség mérséklését.

A fellebbezésében előadta, hogy az alperesi bv.intézet felelős a felperest ért balesetért. 2017.január 15.napján a sétálásra kijelölt útszakasz csúszós volt, a havat az alperes nem takarította el. Ezt a

felperes által bejelentett tanúk egyezően igazolták. Az esés következtében pedig bal combcsontja szilánkosra tört, amit a kórházban is megállapítottak.

Hangsúlyozta, hogy vasárnap a hó eltakarítása a perbeli útszakaszon nem történt meg, és a munkavégzés sem került az alperesnél dokumentálásra. Ugyanakkor az OMSZ átirata szerint -4,5 - 4,8 fok volt a baleset reggelén.

A baleset után a felperes 2017.február 10.napján panaszt tett, amelyet az elsőfokú bíróság nem vett figyelembe. Így a jogszabályban előírt jogérvényesítési lehetőségét kimerítette. Ezért tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a felperes keresetét a panaszjog hiánya miatt elutasította.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján. Igényt tartott a másodfokú perköltség megfizetésére.

Álláspontja szerint a Bv.kodex 142. és 143.§-a részletezi, hogy az elítéltnak, a felperesnek milyen jogorvoslati lehetőségei vannak. Ezen jogszabály egyfajta lépcsőzetességet követel meg a jogérvényesítés során, amelynek első lépcsőfoka a panasz benyújtása. A felperes panaszjogával nem élt, így a jogorvoslati lehetőségét nem merítette ki.

Hangsúlyozta, hogy a felperes által hivatkozott 2017.február 10.napján kelt kérelem kártérítési igény bejelentése volt, nem pedig a panaszjog előterjesztése.

A 2017.január 15.napján történt baleset körében az elsőfokú bíróság érdemben vizsgálta a körülményeket és azt azért utasította el, mivel álláspontja szerint a felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget.

A felperes fellebbezése az alábbiak szerint részben alapos.

Az ítélet tábla elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a felperes milyen keresetet terjesztett elő a két káresemény tekintetében.

Megállapította, hogy valóságos tárgyi keresethalmazat áll fenn a 2017. január 15. napján és a 2017. február 25. napján történt baleset miatt érvényesített igények esetében.

Az ítélet tábla álláspontja szerint a felperes keresetét az rPp. 3. § (2) bekezdésében meghatározott elv alapján tartalma szerint értékelve, személyiségi jog megsértése iránti pernek minősül, hiszen állítása szerint sérült a Ptk. 2:43. § (1) bekezdés a.) pontjában meghatározott, a testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi joga, így a Ptk.2:52.§./1/ bekezdése értelmében sérelemdíjra tarthat igényt.

Tény, hogy a felperes által állított jogsértés az alperes közhatalmi tevékenységével áll okozati összefüggésben, ezért a Ptk.2:52.§./2/ bekezdésének utaló rendelkezése folytán alkalmazni kell a Ptk. 6:548.§. /1/ és /2/ bekezdése alapján a közigazgatási jogkörben okozott kárért való felelősség szabályait mindkét baleset esetében.

A Ptk. 6:548. § (1) bekezdése kimondja, közigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget akkor lehet megállapítani, ha a kárt közhatalom gyakorlásával, vagy annak elmulasztásával okozták, és a kár rendes jogorvoslattal, továbbá a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárásban nem volt elhárítható.

A fentiek alapján az ítéltábla azt vizsgálta, hogy a felperes a kár elhárítására alkalmas jogorvoslatot, a panaszt igénybe vette-e, illetve amennyiben nem, úgy ennek hiánya a kártérítési kereset elutasítását eredményezi-e.

A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény a 140.§-tól a 144/A.§-ig tartalmazza a kérelem, panasz és az egyéb jogorvoslat előterjesztése esetén irányadó szabályokat.

Ezen rendelkezésekből megállapítható, hogy a büntetés-végrehajtási intézeten belüli eljárás kérelemre indul (141.§ (1) bekezdés), és a döntés, vagy annak elmulasztás miatt élhet az elítélt panasszal (142.§ (1) bekezdés).

A perbeli esetben megállapítható, hogy az alperesi büntetés-végrehajtási intézet részéről olyan döntés, határozat nem született, ami ellen a panaszt, mint jogorvoslatot a felperesnek igénybe kellett volna vennie. Ezen túlmenően a panasz nem lett volna alkalmas az őt ért nemvagyoni sérelem elhárítására.

Így a Ptk. 6:548.§ (1) értelmében ez a jogorvoslat elmulasztásának nem minősül, és a kártérítési igény érvényesítését nem zárja ki.

Ezért az elsőfokú bíróság a fentebb kifejtett jogi álláspont értelmében a felperes sérelemdíj iránti igényét a 2017.január 15.napján történt baleset tekintetében helyesen bírálta el érdemben, és utasította el a felperes keresetét.

A 2017. január 15. napján történt káresemény tekintetében az elsőfokú bíróság a bizonyítást teljes körűen lefolytatta. Az rPp. 164. § (1) bekezdése alapján a peres eljárásban a felperesnek kellett kétséget kizáró módon igazolnia, hogy az elcsúszása az alperes azon jogellenes magatartása miatt történt, hogy a sétálására előírt utat nem takarította le, és így síkos volt. Ezt a tényt azonban a felperes által bejelentett tanúk kétséget kizáró módon bizonyítani nem tudták. A felperes a sorban az utolsó volt a többi rabtársától lemaradva, így a balesetet ténylegesen egyik tanú sem látta. Ugyanakkor tényadat az OMSZ válasza (31. irat) amely szerint 2017. január 15-én csapadék nem esett, de hideg reggel volt. **FK** tanúvallomásából pedig egyértelműen megállapítható, hogy a síkosság mentesítés 2017. január 14-én megtörtént, így 15-én már síkosság mentesítésre nem volt szükség. Ezt támasztja alá **NJ** tanú vallomása is, valamint az a tény, hogy a rabok sétáltatása folytatódott, abbahagyásra nem került. Így a felperes nem tudta bizonyítani az egészségkárosodása és a sérelmezett körülmény között az okozati összefüggés fennállását sem.

Ezért az ítéltábla a 2017. január 15. napján történt baleset tekintetében az rPp.213.§. /2/ bekezdése alapján részítéletet hozott és e körben az elsőfokú bíróság ítéletét az rPp.253.§./2/ bekezdése alapján helybenhagyta.

A 2017. február 25. napján történt káresemény tekintetében azonban az elsőfokú bíróság téves jogi álláspontja miatt a panasz elmulasztására hivatkozással érdemben nem vizsgálta a felperesnek a Ptk. 6:548. § (1) bekezdésére alapított keresetét.

A két káresemény közötti különbségtétel érthetetlen és jogilag indokolatlan. Ezen igénynél - ugyanúgy megítélve, mint az első keresetet - nincs olyan jogorvoslati jog, (panasz) amely a nemvagyoni sérelem elhárítására alkalmas lett volna.

Így az ítéletábra e körben az rPp. 252. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és ebben a keretben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

Az újabb eljárásban az elsőfokú bíróságnak fel kell hívnia a felperest pontos tényállás előterjesztésére, hogy milyen alperesi jogellenes magatartásra alapítja a 2017. február 25. napján történt balesettel kapcsolatos kárigényét. Ennek függvényében az esetleg szükséges egyéb bizonyítási eljárást is le kell folytatnia.

Ezt követően kerül az elsőfokú bíróság abba a helyzetbe, hogy érdemben megalapozott döntést hozzon.

A részítélettel lezárt rész tekintetében a felperes pervesztes, ezért az rPp.78.§. /1/ bekezdése alapján köteles az alperes másodfokú perkölségét megfizetni.

A hatályon kívül helyezett rész tekintetében az ítéletábra a másodfokú perkölséget az rPp.252.§./4/ bekezdése alapján csupán megállapította.

ő, 2019.április 18.

Dr.Havasiné dr.Orbán Mária sk.
a tanács elnöke

Dr.Vass Mária sk.
előadó bíró

Dr.Molnár Andrea sk.
bíró